

Handel er Lediggang, og naar man nu ikke skulde lade denne Lov komme ud for Landet, saa vilde man altsaa monopolisere Lediggang i Kjøbstæderne. Jeg er nu fuldkommen overbevist om, at Handel ikke er Lediggang, og jeg skal tage det ærede Medlem under Armen, om han vil, naar vi gaae her fra Thinget, og med ham besøge ikke saa Spæthøkerne her i Byen, og bevise ham, at det er saa langt fra at være Lediggang, at man snarere kan sige, det er Trældom. Der er maaffee saa Personer, som virke med mere personlig Udholdenhed end Høkerlovene (En Stemme: Ja, men de trives ogsaa godt!) og tildeels ogsaa Høkerne selv, men dog i Særdeleshed deres Koner. Man maa huske paa, at Høkerhandelen er forbunden med og bør være forbunden — og det er navnlig en af de vigtigste Grunde, hvorfor man bør see at trække Høkerhandelen ud paa Landet — med Forædlingen af en Mængde af Landvæsenets Producter og Fabricationen af en Mangfoldighed af vigtige Handelsgenstande, som høre dertil. Vi maae lægge Mærke til, at vor Landboindustrie i mange Retninger staaer væsentlig tilbage og kun kan fremmes ved, at Handelsvirksomheden bringes ud paa Landet og er i Nærheden. Der er en Mangfoldighed af Frembringelser paa Landet, som kun kan bringes til et godt Product gennem Forædling, naar de kunne beholdes samlede og i en stor Mængde; men saalænge der ikke er Noget tilstede, som gjør det til sin Hovedvirksomhed at samle disse mindre Mængder fra Forskjellige og behandle dem samlede i det Store og med en indøvet Dygtighed, saa faae vi i det Hele taget meget mindre ud af vore Landvæsenproducter, men dertil er nu Ingen nærmere end netop Høkerne.

Det hele Landslagteri staaer saaledes i nær Forbindelse med Høkerhandelen. Naar man indvender mig herimod og siger: Ja, men de kunne jo godt udbyde deres Producter uden Høkerhandel, saa maa man vel lægge Mærke til, at, naar saadanne Producter bydes ud i det Store, kan der i Nærheden deraf blive et meget brugbart Affald, som, naar det forhandles i det Smaa, kan nytte de Paagjældende saaledes, at det kan blive deres egentlige Ind-

tægtskilde, medens de øvrige Artikler næsten ingen Fordeel give dem. Naar man har sagt, at den større Frihed paa Landet, som indrømmes ved dette Lovforslag, opmuntrer til Lediggang, saa siger jeg: Nei tværtimod, den opmuntrer til nyttig Selvvirksomhed og en gavnlig Beseftigelse, og den, der under saadanne Forhold er Ledigganger, han gaaer tilgrunde; men han vil vistnok ogsaa gaae tilgrunde, selv naar han beskyttes af Privilegier og Monopoler; thi jeg behøver ikke at gjøre opmærksom paa, at Privilegiet, at Monopolet er Lediggangens Beskyttelse, hvormod Friheden er en Opmuntring til Stræbsomhed og dygtig Virksomhed. Dette er den Forskjel fra den nuværende Tingenes Tilstand, der kan følge af Loven, især naar den havde faaet Lov til at blive, som den oprindelig var. Ved hvad vi havde indrømmet, havde vi nedlagt en Spore til Virksomhed, men mod det har stillet sig hele dette Patentvæsen, som forhindrer Folk fra at anvende deres Kræfter til det, som de troe, at de bedst ere flikkede til; Friheden derimod opfordrer, som sagt, til Anstrengelse og virksom Beseftigelse, og, naar man ikke driver sit Haandværk eller sin Bedrift paa en nyttig, gavnlig og dygtig Maade, saa kommer der en Anden, som trænger En bort: det er Hovedsagen.

Naar det ærede Medlem har meent, at vi hellere skulde lade denne Sag berøve, for at faae den ud i Forbindelse med den almindelige Næringslov, som nu var lovet, og som egentlig Ingen synes at have Noget imod, saa siger jeg, at i denne Lovs nærværende Skikkelse ligger der et Beviis paa den Modstand, som nu findes bag ved mangfoldige, selv tilsyneladende velvillige Udtalelser. — En af de snildeste Maader at faae en Sag fjernet paa, det er at lade, som om man gjerne vil have den frem, men at Dieblikket blot ikke er det rette; Spørgsmaalet bliver altsaa om Betimelighed og Ubetimelighed, og man siger: Lad os heller faae det Hele paa eengang og lad os ikke tage et saadant enkelt Stykke og ordne det. Men, naar man vilde sige til en Mand, hvis Arme, som saarede, begge have været indspøbt: hold dem begge to, uagtet den ene nu er bleven raff, indspøbt saalænge, indtil Du kan røre dem